

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๖/๑๔๔๐๔

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21303 ส. 5 มี
รับที่ : ธ13406/59 ส.๕ ✓
วันที่ : 30 ส.ค. 59 เวลา : 13:23

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง มีนโยบายที่จะปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งฉบับ เพื่อปรับปรุงแบบและวิธีการวางและจัดทำผังเมืองทั้งระบบ โดยการกำหนดประเภทของผังเมืองออกเป็นระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการผังเมือง ในแต่ละระดับดังกล่าว กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองในพื้นที่ของตน การกำหนดรูปแบบและวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผัง ตลอดจนการบริหารจัดการผังเมืองเพื่อให้รูปแบบ การดำเนินการ และการบริหารจัดการเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันโดยสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง ตลอดจนทั้งนโยบายและวิสัยทัศน์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อให้การผังเมืองเป็นกรอบนโยบายตั้งแต่ในระดับประเทศ ระดับภาค และถ่ายทอดลงไปตามลำดับจนถึงผังเมืองในระดับปฏิบัติ โดยสามารถขึ้นำการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง อีกทั้งการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ จะเป็นการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านผังเมืองให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการพัฒนาและการควบคุมซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่บทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายเพียงพอที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองได้ จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งฉบับ เพื่อปรับปรุงแบบและวิธีการวางและจัดทำผังเมืองทั้งระบบ โดยการกำหนดประเภทของผังเมืองออกเป็นผังในระดับนโยบาย ได้แก่ ผังประเทศ ผังภาค ผังจังหวัด และผังระดับปฏิบัติ ได้แก่ ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการผังเมืองในแต่ละระดับดังกล่าว กำหนดให้มี

การกระจาย...

การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองในพื้นที่ของตน การกำหนดรูปแบบและวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง ตลอดจนการบริหารจัดการผังเมืองเพื่อให้รูปแบบ การดำเนินการ และการบริหารจัดการเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันโดยสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง เพื่อให้การผังเมืองเป็นกรอบนโยบายตั้งแต่ในระดับประเทศ ระดับภาค และถ่ายทอดลงไปตามลำดับจนถึงผังเมืองในระดับปฏิบัติ โดยสามารถชี้้นำการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง อีกทั้งการปรับปรุงพระราชบัญญัติฯ จะเป็นการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านผังเมืองให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการพัฒนาและการควบคุมซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองมีมาตรการทางกฎหมายเพียงพอที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะโดยรวมต่อไปได้

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ปรับปรุงระบบผังเมือง โดยแบ่งผังเมืองออกเป็น ๕ ประเภท

๔.๑.๑ ผังนโยบาย ๓ ประเภท คือ ผังประเทศ ผังภาค และผังจังหวัด

๔.๑.๒ ผังปฏิบัติ ๒ ประเภท คือ ผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ

๔.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการผังเมือง ๓ ระดับ

๔.๒.๑ คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย เป้าหมายที่เกี่ยวกับการผังเมืองของประเทศ เช่น หลักเกณฑ์การใช้ที่ดิน การพัฒนา และการดำเนินการตามผังเมือง ให้ความเห็นชอบผังประเทศ และผังภาค

๔.๒.๒ คณะกรรมการผังเมือง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นกรรมการและเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานผังเมือง ให้ความเห็นชอบผังจังหวัด และผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผัง ให้ความเห็นชอบผังเมืองเฉพาะ ชี้ขาดปัญหาต่าง ๆ ในการวางผังเมือง

๔.๒.๓ คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้วางและจัดทำผัง

๔.๓ กำหนดผู้มีอำนาจวางและจัดทำผังประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๔.๓.๑ กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้วางและจัดทำผังประเทศ ผังภาค ผังจังหวัด ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ (กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย)

๔.๓.๒ องค์กร...

๔.๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ ในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ภายใต้การตรวจสอบและการถ่วงดุลของกรมโยธาธิการและผังเมือง และมาตรฐานของ คณะกรรมการผังเมือง

๔.๔ กำหนดให้ผังเมืองแต่ละประเภทไม่มีอายุการใช้บังคับ แต่ใช้ระบบประเมินผลผัง ในรอบระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี

๔.๕ กำหนดรูปแบบและวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังทุกระดับ เช่น การสัมภาษณ์รายบุคคล การเปิดให้แสดงความคิดเห็นหรือ ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โทรศัพท์หรือโทรสาร ระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือทางอื่นใด การประชาสัมพันธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

๔.๖ กำหนดรูปแบบการประกาศใช้บังคับผังประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๔.๖.๑ ผังประเทศและผังภาค โดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

๔.๖.๒ ผังจังหวัด โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

๔.๖.๓ ผังเมืองรวม โดยกฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น แล้วแต่กรณี (ผังเมืองรวม ที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้วางและจัดทำ ประกาศใช้บังคับโดยข้อบัญญัติท้องถิ่น)

๔.๖.๔ ผังเมืองเฉพาะ โดยพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวง แล้วแต่กรณี (กรณีไม่มี องค์ประกอบของข้อกำหนดในเรื่องแนวทางและขนาดของที่อยู่กรรม ประเภท ชนิด ขนาด จำนวนและลักษณะ ของอาคารที่ทรุดโทรม การรื้อย้ายหรือดัดแปลงอาคาร และรายละเอียดระบุที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคที่ต้อง เว้นคืนหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประกาศใช้บังคับโดยกฎกระทรวง)

๔.๗ การพัฒนาตามผัง กำหนดให้การดำเนินนโยบายและโครงการพัฒนาภาครัฐ การตั้งงบประมาณของหน่วยงานต้องสอดคล้องกับผังเมือง

๔.๘ กำหนดเงื่อนไขให้มีการอนุญาตใช้ที่ดิน (ในบางกิจกรรม) สำหรับในเขตผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ

๔.๙ กำหนดให้มีผู้ตรวจการผังเมือง ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามผังเมืองในระดับต่าง ๆ

๔.๑๐ เพิ่มอัตรากำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนผังเมือง ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ และเพิ่มเติม โทษปรับเป็นรายวัน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ
ไม่มี

๖. ผลกระทบ

ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. เป็นการกำหนดเรื่องกระบวนการวางผังเมือง ทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้

(๑) การผังเมืองเป็นกรอบขึ้นำการพัฒนาพื้นที่ตามระดับของการพัฒนาดังแต่ ระดับประเทศ ระดับภาค และถ่ายทอดลงไปสู่ระดับเมืองและชุมชนตามลำดับ

(๒) กำหนดแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ เป็นแบบองค์รวม และสร้างความเป็นเอกภาพในการพัฒนาและสอดคล้องตามระดับของการพัฒนา

(๓) สร้างความสมดุลของการพัฒนาพื้นที่ทั้งในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การตั้งถิ่นฐาน การพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบท รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแหล่งประวัติศาสตร์ของชาติให้เกิดความยั่งยืน

หากไม่มี...

หากไม่มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอาจส่งผลให้การใช้มาตรการทางผังเมืองเป็นกรอบชี้แนะการพัฒนาทางด้านกายภาพไม่บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ไม่มี

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๙. ข้อมูลกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทยจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนงchai เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๔๒๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๐๘๙๓